

TRONDHEIMSKONFERANSEN

Samling for felles kamp for arbeid og faglige rettigheter

Hoveduttalelse fra Trondheimskonferansen "Samling for felles kamp for arbeid og faglige rettigheter" i regi av LO i Trondheim 29. – 31. januar 2010. Konferansen samlet 597 tillitsvalgte fra hele landet.

1. Tariffoppgjøret 2010 - Likelønnpott nå.

I 2010 har vi en historisk mulighet til å få kvinnelønn som en like naturlig del av tariffoppgjøret som lavtlønn. Etter at likelønnskommisjonen foreslo en statlig likelønnpott på 3 milliarder har regjeringen nå lovt sitt bidrag dersom partene i tariffoppgjøret gjør sin del av jobben. Det ligger nå et stort ansvar på ledelsen i LO, Unio og YS. Vi mener prinsippene må være slik:

1. En statlig likelønnpott på 3 milliarder kroner i det offentlige oppgjøret.
2. Likelønnpotten må redusere lønnsforskjellene for de store utdanningsgruppene som ligger langt etter grupper med tilsvarende utdanning i privat næringsliv.
3. Likelønnpotten må redusere lønnsforskjellen mellom de store lavtlønte kvinnegruppene og gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.
4. Innføre prinsippet om likelønnpott i hvert hovedoppgjør med mål om å utjamne lønnsforskjellene.

I privat sektor er det store problemet at de store kvinnegruppene er i yrker/bransjer med lav lønn og mye deltid. Mange års kamp for lavtlønte har ikke forandret dette. Tida er nå inne for individuell lavtlønnsgaranti på 90 % av industriarbeiderlønn.

Likelønnskampen handler også om reell likestilling av skift og turnus, samt å innføre lovfestet rett til heltidsstilling.

Regjeringen forsøker å underminere videreføringa av offentlig pensjon avtalt ved tariffoppgjøret 2010. For fagbevegelsen er det et ufravikelig prinsipp at avtaler bare kan fravikes ved enighet mellom partene, og kan ikke tolkes ensidig av den ene parten. Resultatet av oppgjøret 2009, mht. offentlig tjenestepensjon må være klart før oppgjøret 2010 starter.

2. Forsvar sykelønnsordning og uføretrygd.

Det pågår et angrep både på sykelønnsordning og uføretrygd. I følge SSB er sykefraværet ikke høyere i dag enn for 30 år siden. Norge har forholdsvis få arbeidsløse, flere eldre og flere kvinner i arbeid enn andre land. Dersom målet er å få flere funksjonshemmede, sosialklienter og uføretrygdede i arbeid vil sykefraværet med nødvendighet øke.

Alle tiltak som nå diskuteres, som økt egenandel for arbeidsgiverne, overprøving av legene, sjablongmessige sykemeldingsperioder vil presse flere arbeidstakere ut av arbeidsmarkedet. En innstramning av sykelønnsordningen vil medføre økte utgifter til arbeidsløshet og sosialhjelp. De syke som ikke får sykepenger forsvinner ikke, de vil bare havne i en annen statistikk. Vi har råd til å finansiere sykelønn og uføretrygd i dag.

Vi deler statsministerens syn om at det er hverandres arbeid vi lever av nå og skal leve av i framtida. Skal vi lykkes med å få flere i arbeid så må det gjøres noe med selve de grunnleggende trekk ved arbeidslivet. Tilrettelegging og medbestemmelse på arbeidsplassen vil gi lavere fravær. Effektivisering må vike for inkludering, grunnbemanning må økes, deltid erstattes med heltid, midlertidig ansettelse og bemanningsselskap erstattes med faste

stillinger, utskilling og konkurranseutsetting stanses. Det enkelttiltak som kan gjøre mest for inkludering er en arbeidstidsreform på veien mot 6-timersdagen.

Istedenfor å gjøre noe med årsakene angripes den enkelte. Vi godtar ingen svekkelse av sykelønnsordningen, heller ikke tiltak som rammer arbeidsgiverne. Vi godtar ikke at uførepensjon erstattes med uførestønad, varig pensjon med midlertidighet, og pensjonistskatt med lønnstakerskatt. Vi godtar ikke at uførepensjonen rammes av levealdersjustering og mindre opptjening. Vi godtar ikke at uføretrygdede fratras kr. 20.000,- pr. barn i barnetillegg

3. Oppgjør med New Public Management.

Skal velferdsstaten overleve er det helt nødvendig med et oppgjør med de ledelses-, styrings- og regnskapssystem som er blitt dominerende i offentlig sektor. Hensikten med offentlige tjenester er ikke å skape overskudd eller avkastning på innskutt kapital. Markedsbaserte prinsipper er derfor uegnet i offentlig forvaltning. Utskilling, privatisering, anbuds- og konkurranseutsetting og kommersialisering av offentlige tjenester, fører til mindre muligheter til demokratisk styring og kontroll over velferdstjenestene. "Bestiller – utførermодellen" må avvikles, enten det gjelder innen kollektivtransporten, jernbanen, pleie- og omsorgstjenester, barnevern eller sosiale tjenester. Sykehusene må tilbake til folkevalgt styring. Regnskapssystem der nybygg og rehabilitering skal betales ved kutt i drift må bort. Synet på oppvekst- og utdanningssektoren som virkemiddel for å styrke konkurranseevnen og å gi økt økonomisk vekst må snus. Oppvekst- og utdanningspolitikk må bygge på et helhetlig syn på menneske og samfunn. Barns beste må være styrende for organisering og tilbud innen barnevernet – ikke økonomien i stat og kommune.

All bruk av anbud i kollektivtrafikken må stanses. Staten må tilrettelegge for fylkeskommunal drift av all busstrafikk i egenregi.

All privatisering og utskilling i kommuner, fylker og stat må stanses. Privatiserte offentlige tjenester må rekommunaliseres.

4. Veto mot Postdirektiv og Vikarbyrådirektiv

Over hele Europa kjemper fagbevegelsen i motvind. En vind som er skapt av EUs frie arbeidsmarked, frie flyt av tjenester og fri etableringsrett. EF-domstolen har i 4 dommer brukt disse "friheter" til å sette rammer for fagbevegelsen som gjør det vanskelig å opprette og håndheve tariffavtaler, selve grunnlaget for fagbevegelsen. Fra 1. Mai 2009 er det fritt fram for underbetaling i alle bransjer der tariffavtalene ikke er allmenngjort. Allmenngjøringsinstituttet er under sterkt press med et NHO som, oppmuntret av dommene, vil innføre lovbestemt minstelønn. ESA går til angrep på ILO 94, kravet om at det skal være tarifflønn ved alle offentlige oppdrag og anbud. Innføring av EUs postdirektiv betyr lavere lønn, dårligere arbeidsforhold og forverret tilbud i distriktene. Trondheimskonferansen støtter Norsk Arbeidsmandsforbund sitt krav om å allmenngjøre tariffavtalen i Renholdsbransjen. Trondheimskonferansen krever:

1. Veto mot EUs Postdirektiv.
2. Veto mot EUs vikarbyrådirektiv.
3. Allmenngjøring når en av partene krever det.
4. Innsynsrett uten taushetsplikt også der det ikke er allmenngjort.

Trondheimskonferansen beklager at regjeringen har valgt å innføre EUs tjenstedirektiv i Norge.

5. En industripolitikk for framtida.

Norsk industri har laveste CO2-utslipp i verdensmålestokk og leverer klimavennlige produkter som aluminium og silisium. Norsk industri har en høyteknologisk kompetanse

nødvendig for en miljøvennlig framtid. Regjeringen må snarest bidra med midler til videre utvikling av denne kompetansen. Det må også gis midler til forskning og utvikling, slik at nye arbeidsplasser kan skapes i omstillingen til en grønn framtid.

Norsk industri leverer produkter som er helt nødvendige for omstilling til ei grønn framtid. En slik omstilling kan ikke gjennomføres med en næringsnøytral industripolitikk der det bare gis småpenger til de framtidsetta prosjektene. Det trengs en samlet kraftig satsing på sektorer der Norge har et naturlig fortrinn. Eksempler er solarenergi, vindmøller til havs og utnyttelse av de norske skogressursene som industrielt råstoff.

I mellomtida må vi ikke la industrien dø. Selv om regjeringen sier de har levert i industri-kraftspørsmålet, har det så langt ikke skjedd noe. Dette har gjort det vanskeligere å komme gjennom finanskrisa. Store deler av industrien sliter. Det er stor fare for flere nedleggelse og utflagging. I en slik situasjon blir det helt feil av regjeringen å avblåse alle krisepakker og varsle innstramning. Krisa er slett ikke over. På kort sikt trenger Norge ei ny krisepakke for å holde på kompetanse og sysselsetting, framskynde offentlige anskaffelser og styrke kommuneøkonomien i 2010 og 2011. Vi trenger en langsiktig politisk styrt industripolitikk for ei grønn framtid med vilje til nasjonal satsing.

6. Ungdom og organisering.

Et sterkt LO er det beste forsvaret mot en svekkelse av velferdsstaten og opparbeidede rettigheter. Skal LO bevare sin slagkraft og påvirkningskraft i fremtiden er vi avhengige av en fortsatt positiv medlemsvekst. For å få til det er det nødvendig med en stor satsning på rekruttering av ungdom, lærlinger og studenter. Å fagorganisere seg skal være det naturlige valget for unge arbeidstagere og folk under utdanning.

Vi oppfordrer samtlige av LOs forbund og LO Sentralt til å sette av midler til flere stillinger som skal ha som oppgave å organisere ungdom, lærlinger og studenter. Vi oppfordrer også om at man setter av midler til å starte opp igjen LOs sentrale ungdomskonferanse fra 2011. Det er viktig at unge tillitsvalgte har en konferanse hvor de kan møtes på tvers av forbund.